

Jip en Janneke 1

Annie M.G. Schmidt (1911-1995)

Staatsprijs voor kinder- en jeugdliteratuur 1964

Constantijn Huygensprijs 1987

Hans Christian Andersenprijs 1988

CPNB Publieksprijs voor poëzie 1988

CPNB Publieksprijs voor kinder- en jeugdboeken 1991

Fiep Westendorp (1916-2004)

Oeuvre-Penseel 1997

Ander werk van Annie M.G. Schmidt en Fiep Westendorp

Het hele schaap Véronica (versjes, 1960, 1972, 2002)

Tante Patent en de grote Sof (1968, 2002)

Pluk van de Petteflet (1971) Zilveren Griffel 1972

Floddertje (1973)

Otje (1980) Gouden Griffel 1981

Jorrie en Snorrie (Kinderboekenweekgeschenk, 1990)

Ibbeltje (1996)

Pluk redt de dieren (2004)

Ander werk van Annie M.G. Schmidt

Abeltje en De A van Abeltje (1953, 1955)

Wiplala (1957) Kinderboek van het jaar 1957

Het beertje Pippeloentje (versjes, 1958)

Wiplala weer (1962)

Minoes (1970) Zilveren Griffel 1971

Ziezo. De 347 kinderversjes (1987)

Beestenboel (versjes, 1995) Venz Kinderboekenprijs 1996

Misschien wel echt gebeurd. De 43 sprookjes en verhalen (1997)

Ik wil alles wat niet mag (versjes, 2002)

Het grote Annie M.G. Schmidt voorleesboek (2005)

Jip en Janneke. Sinterklaas komt (2005)

Allemaal sprookjes (2008)

Prinsesje Annabel (2008)

Zing mee met Annie M. G. (2008)

Annie M.G. Schmidt

Jip en Janneke I

Met tekeningen van Fiep Westendorp

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2009

www.annie-mg.com
www.fiepwestendorp.nl
www.jipenjanneke.nl
www.queridokind.nl

De avonturen van Jip en Janneke verschenen tussen 1952 en 1957 wekelijks op de kinderpagina van *Het Parool*. Vanaf 1953 werden ze gebundeld in een reeks die aanvankelijk bestond uit acht boekjes, en vanaf 1963 uit vijf deeltjes. De verhalen uit die reeks werden opgenomen in grote bundel *Jip en Janneke*, die in 1977 voor het eerst werd uitgegeven. De zwart-wit illustraties zijn in de loop van de jaren door Fiep Westendorp ingrijpend gemoderniseerd.

Eerste druk, 1963; drieënvijftigste, herziene druk, 2005;
negenenvijftigste druk, 2009

Copyright text © 1963, 2005 by the Estate of Annie M. G. Schmidt. *Copyright illustrations* © 1963, 1984, 2005 by the Fiep Westendorp Foundation. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Uitgeverij BV, Singel 262, 1016 AC Amsterdam.

Omslagillustratie Fiep Westendorp
Omslagontwerp Monique Gelissen
Vormgeving binnenwerk Studio Cursief

ISBN 978 90 451 1048 6 / NUR 281

Inhoud

Jip en Janneke spelen samen	7
Jip met de staart	9
Poppejans is ziek	12
Mandje appels voor opa	15
Het kindje lijkt op een varkentje	18
Ieder een hapje	21
Rijst met krentenhond	24
Janneke heeft een klein beetje griep	26
Jip wil geen thee drinken	29
Plaatjes knippen	32
Tien rode nageltjes en een rode neus	35
Poppejans gaat varen	38
De dag na Sinterklaas	41
Een wolf die erg lacht	44
Jip is de meester	47
Een sneeuwman met een bezem	51
Met tante in de auto	54
Janneke is jarig en geeft een feestje	57
Te veel postzegels	60
Beer valt uit het vliegtuig	63
Siepie wil niet wandelen	66
Knotje	68
Een buil en een verband	71
Lopen in een grote regenplas	73
Er liggen eieren in de tuin	76
Een kist met wielmpjes	79

Zaaien in het tuintje 81
Jip belt Janneke 84
Een plak chocola 87
Janneke is zoek 90
Janneke komt logeren 93
Naar de schoenmaker 96
Een nest met eitjes 99
Een kangoeroe in de havermout 102
Pootjebaden 105
Jip vecht met een bokje 108
Jip zingt op straat 111
Jip spuit ook arme poes nat 114
Een oom met een baard 117
Ze komen thuis met een hondje 120
Takkie is een lief hondje 123
Jip snijdt zich 126
Takkie draagt alles 129
Poppetjes van klei 132
Takkie eet mee 135
Takkie is weg 138
Takkie in de sloot 141
Jip en Janneke trouwen 143
Wie eet het meeste pannenkoeken? 146
Jip is een meisje 149

Jip en Janneke spelen samen

Jip liep in de tuin en hij verveelde zich zo. Maar kijk, wat zag hij daar? Een klein gaatje in de heg. Wat zou er aan de andere kant van de heg zijn, dacht Jip. Een paleis? Een hek? Een ridder? Hij ging op de grond zitten en keek door het gaatje. En wat zag hij? Een klein neusje. En een klein mondje. En twee blauwe oogjes. Daar zat een meisje. Zij was net zo groot als Jip. 'Hoe heet je?' vroeg Jip. 'Janneke,' zei het meisje. 'Ik woon hier.' 'Gisteren woonde je nog niet hier,' zei Jip. 'Vandaag woon ik hier,' zei Janneke. 'Kom je met mij spelen?' 'Ik zal door het gat kruipen,' zei Jip. En hij stak eerst zijn hoofd door het gat. En toen zijn ene arm. En toen zijn andere arm. En toen zat hij vast. En Janneke trok aan zijn ene arm. En toen aan zijn andere arm. Maar het hielp niet. Jip zat vast.

En Jip huilde. En hij gilde. Daar kwam Jips vader aangeloopen in het ene tuintje. En Jannekes vader kwam aanlopen in het andere tuintje. En samen hielpen zij Jip weer terug. ‘Zo,’ zei Jips vader, ‘nu heb je een buurmeisje. Maar je moet eerst netjes de voordeur uit gaan en bij Janneke de voordeur in. Dan mag je samen spelen.’ En zo gebeurde het. Jip en Janneke speelden samen. De ene dag in Jips tuintje. De andere dag in Jannekes tuintje. En zij speelden vader en moedertje.

Jip met de staart

Jip zit bij de kapper. Knip, knap, zegt de schaar.
En Jip zegt: 'Au!'

'Ik doe je geen pijn,' zegt de kapper. 'Ben je nou een grote jongen? Je huilt al voor je geslagen wordt.'

Knip, knap, doet de schaar. En Jip vindt het zo akelig. Zo akelig. 'Au!' roept hij telkens.

'Nog een klein stukje,' zegt de kapper.

Maar Jip roept nog eens: 'Au!' Hij springt op en met zijn witte kappersmanteltje om rent hij de winkel uit.

'Ho ho!' roept de kapper. 'Je bent nog niet klaar! Nog eventjes!'

Maar Jip wil niet meer. Hij loopt heel hard. En de kapper loopt heel hard achter hem aan. Maar Jip rent het hardste. Hij is al bijna thuis en de kapper haalt zijn schouders op en gaat weer terug.

Jip gaat aan de kant van de weg zitten. Hij heeft

het witte kappersmanteltje nog aan. Hij huilt, want hij is zo bang geweest.

Daar komt Janneke. Ze ziet Jip zitten. En ze begint te lachen. Ze moet heel erg lachen. ‘Wat zie jij er gek uit,’ zegt ze.

Jip kijkt naar boven en houdt op met huilen.

‘Je hebt een staart op je hoofd,’ zegt Janneke. En ze proest. ‘Je hebt een staart op je hoofd en je hebt een servet om!’

En het is waar. Jips hoofd is bijna helemaal kaal geknipt, maar bovenop zit nog een plukje haar. Net een staartje.

Janneke moet zo erg lachen dat Jip er boos om wordt. ‘Ik wil niet meer terug naar de kapper,’ zegt hij.

‘Dan moet je je hele leven met een staart lopen,’ zegt Janneke. ‘Jip met de staart, Jip met de staart!’

Dat is toch wel naar. Dat Janneke hem uitlacht! Dat kan Jip niet verdragen. Heel langzaam staat hij op en heel langzaam gaat hij naar de kapperswinkel. ‘Die staart moet er nog af,’ zegt hij.

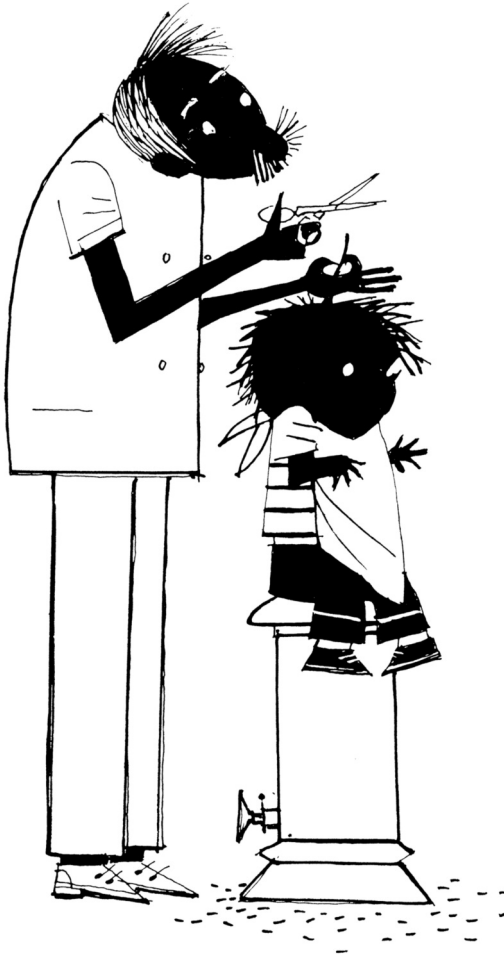
‘Dat zei ik je toch al,’ bromt de kapper. ‘Jij loopt maar weg, voor het klaar is.’ En Jip moet weer op de stoel.

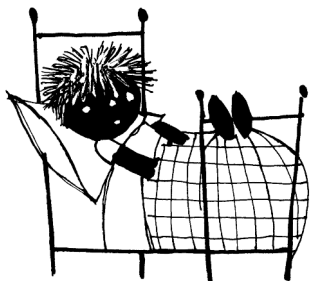
Knip, knap, zegt de schaar.

‘Ziezo,’ zegt de kapper. ‘Nou is het klaar. En was het heus zo erg?’

Jip lacht. De kapper knoopt het witte manteltje los, en daar staat Jip weer op straat.

‘Mijn staart is weg,’ zegt hij tegen Janneke.
‘Ik zie het,’ zegt Janneke. ‘Het was heel heel gek.’
En dan gaan ze knikkeren.

Poppejans is ziek

Wat zou Poppejans toch hebben? Zij is zo ziek!

‘Ik zal de dokter opbellen,’ zegt de moeder van Poppejans. En ze pakt het gordijnkoord en roept hallo.

‘Hallo,’ zegt de dokter. Hij staat bij het andere gordijn.

‘Dokter, dokter, kom toch gauw. Poppejans is ziek.’

‘Ik kom al,’ zegt de dokter. En daar is hij. Zijn jas sleept over de vloer en zijn hoed staat op zijn neus en hij heeft een houten lepel in de hand.

‘Wel, wel,’ zegt de dokter, ‘ik zal haar even onderzoeken.’ En hij geeft Poppejans een klap op haar hoofd met de lepel.

‘Nee, dokter,’ roept de poppenmoeder, ‘dat moet u niet doen.’

‘Het kind heeft de koorts,’ zegt dokter. ‘Zij moet in het warme zeepsop.’

‘Als je koorts hebt moet je niet in het warme zeepsop,’ zegt de moeder van Poppejans.

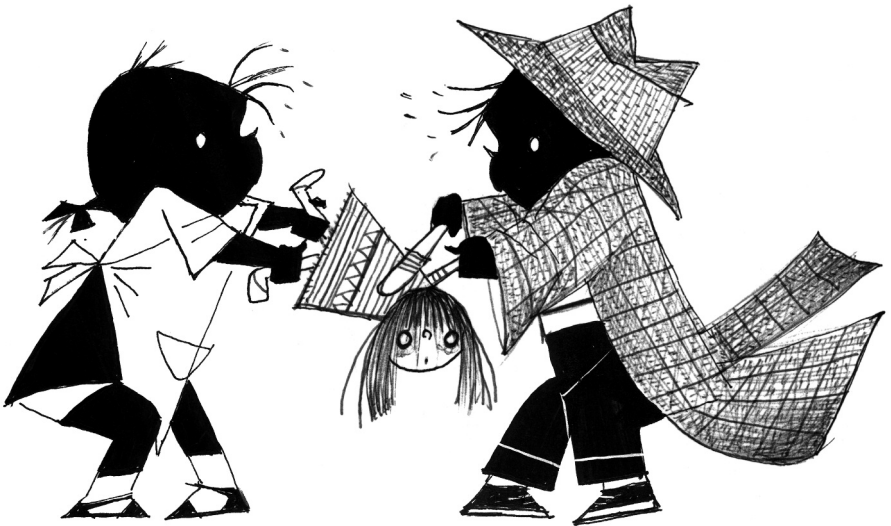
‘Hoor eens,’ roept de dokter, ‘als jij het beter weet moet jij maar dokter zijn.’ En hij pakt Poppejans bij haar been. Het moedertje pakt haar kind bij het andere been en allebei trekken ze hard. En ze schreeuwen en ze gillen.

Daar komt Jannekes moeder binnen en zegt: ‘Kijk, een dokter en een mamma, die het kind uit elkaar trekken. Dat heb ik nog nooit gezien, nog nooit.’

‘Ja, maar hij...’ zegt Janneke.

‘Ja, maar zij...’ zegt Jip.

‘Julie krijgen een kop chocola en een beskuit-

je,' zegt de echte moeder, 'en je moet Poppejans lekker in bed stoppen, dan wordt zij vanzelf beter.'

Poppejans wordt in bed gelegd en doet haar oogjes toe, en ze denkt: Gelukkig dat ik nog een grootmoeder heb.

Mandje appels voor opa

‘Nu moeten jullie samen een mandje appels naar opa brengen,’ zegt de moeder van Jip. ‘Ieder aan een kant en het mandje tussenin en doe de groeten.’

Jip en Janneke lopen met hun mandje langs de weg en na een poosje zegt Jip: ‘Er zitten rode appeltjes in en groene.’

‘Ja,’ zegt Janneke, ‘de groene zijn lekkerder.’

‘Niet,’ zegt Jip, ‘de rooie zijn lekkerder.’

‘Even proeven,’ zegt Janneke. Zij zetten de mand neer en Janneke bijt in een rood appeltje. Jip bijt in een groen appeltje.

‘Die is lekkerder,’ zegt Jip.

‘Nee, dit is lekkerder,’ zegt Janneke.

Niet alle rooie appeltjes smaken eender.

‘Hier is er een die er fijn uitziet. En déze,’ zegt Jip.

‘En díé,’ zegt Janneke. Zij zitten aan de kant van het weggetje en even later hebben ze alle appeltjes geprobeerd, en uit alle appeltjes een klein stukje gebeten. Je kunt precies hun tandjes zien staan.

‘O, wat erg,’ zegt Jip.

‘Wat zal je opa boos zijn,’ zegt Janneke.

Ze nemen het mandje weer op en gaan heel treurig naar opa.

‘De groeten van moeder,’ zegt Jip.

‘En hier is een mandje appeltjes,’ zegt Janneke.

‘Maar overal is een stukje uit,’ zegt Jip.

‘We hebben ze geproefd,’ zegt Janneke. En allebei kijken ze heel, heel bang.

‘Zo,’ zegt opa, ‘overal een stukje uit? Ik denk dat

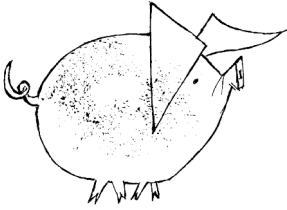

ze nu nog veel lekkerder zijn. Weet je wat, we gaan er allemaal eentje opeten.’

En dat doen ze dan.

Maar als Jip het later aan moeder vertelt, zegt die: ‘Opa is veel te goed.’

Zou dat waar zijn, denk je?

Het kindje lijkt op een varkentje

‘Ik heb een nichtje,’ zegt Janneke. ‘Ga je mee kijken?’

‘Waar is ze dan,’ zegt Jip.

‘Bij haar thuis,’ zegt Janneke. ‘Ze is er pas. Ze is zoououou klein.’

‘Zo klein als Poppejans,’ zegt Jip.

‘Nog kleiner,’ zegt Janneke. En samen gaan ze naar het huis van het nichtje.

‘Dit is mijn tante,’ zegt Janneke. ‘Jij mag ook wel tante zeggen, Jip.’

‘Jullie moeten heel stil zijn,’ zegt tante. ‘Je moet op je teentjes lopen. Het kindje slaapt.’

Jip en Janneke lopen op hun tenen. Het kindje ligt in de wieg. Een wieg met gordijntjes. Ze doen heel zacht de gordijntjes open.

‘O, wat klein,’ zegt Jip. ‘Heel erg klein,’ zucht Janneke.

Maar dan wordt het kindje wakker. Het huilt. Het huilt heel hard.

‘Waarom huilt ze zo,’ vraagt Janneke. ‘Mijn Poppejans huilt nooit.’

‘Ze huilt omdat ze eten wil,’ zegt tante.

‘Ze lijkt precies op het varkentje,’ zegt Jip. ‘Het varkentje van boer Jansen. Ze heeft ook geen haar.’

‘Zou jij graag een klein kindje willen hebben, Jip,’ vraagt tante. ‘Zou jij geen klein zusje willen hebben?’

‘Nee,’ zegt Jip. ‘Ik heb liever een echt varkentje. Kan ze al spelen?’

Maar nee, het kindje kan nog niet spelen. Het is nog te klein.

Jip en Janneke worden de kamer uit gestuurd.

‘Ik vind er niks aan,’ zegt Jip.

‘Ik wel,’ zegt Janneke. ‘Het is lief. En jij hebt niet eens een nichtje.’

‘Moeder,’ roept Jip, ‘heb ik een nichtje?’

‘Jazeker,’ zegt moeder. ‘Je hebt toch Mineke in Amersfoort. Die is al zes. Dat is jouw nichtje.’

‘Zie je wel,’ zegt Jip. ‘Ik heb een nichtje. Ze is al zes. Ze lijkt niet op een varkentje.’

En dan is Janneke boos en loopt weg.

‘Ga straks maar naar haar toe,’ zegt moeder. ‘En zeg maar dat je het toch wel een lief varkentje vindt.’

Dat doet Jip. En ’s middags is alles weer goed.

Ieder een hapje

Daar komt Janneke met haar hoofd om de hoek van de deur. ‘Ik ga buiten spelen,’ zegt ze. ‘Ga je mee?’

‘Ik mag nog niet,’ zegt Jip treurig. ‘Ik moet nog zes stukjes boterham opeten.’

‘Wat zit erop?’ vraagt Janneke.

‘Muisjes,’ zegt Jip. ‘Chocolade muisjes.’

‘Ik zal er twee opeten,’ zegt Janneke, ‘en jij ook twee, dan is het op.’

Allebei eten ze twee stukjes en kijk, dan zijn er nog twee over.

‘Ieder een hapje,’ zegt Janneke, en als ze ieder een hapje op hebben, dan is er nog een stukje over.

‘Ik wil niet meer,’ zegt Janneke.

‘Ik wil ook niet meer,’ zegt Jip.

‘Heeft Beer al gegeten?’ vraagt Janneke.

‘Ja,’ zegt Jip, ‘hij heeft al vier boterhammen op.’

‘Zou hij niet nog een klein stukje lusten?’

En samen geven ze Beer een stukje boterham.
Maar Beer houdt zijn mond stijf dicht.

‘Zie je wel,’ zegt Jip. ‘Hij heeft ook genoeg.’

‘Hij moet!’ zegt Janneke. ‘Hij moet groot en sterk worden.’

En ze proberen het nog eens.

Nu is het op, zegt Jip. En ja, het stukje brood is weg, er zijn alleen nog maar kruimeltjes.

‘We gaan buiten spelen,’ zegt Janneke.

En als ze naar buiten gaan zit Beer alleen aan

tafel. Hij kleeft van de boter en hij is helemaal bruin van de chocolade muisjes. Maar hij ziet er erg trots uit, want hij heeft vier boterhammen op. En nog een klein stukje!

Rijst met krentenhond

Hand in hand lopen Jip en Janneke over de weg. Zij gaan naar de boerderij. Maar als ze bij het hek komen blijven ze staan.

‘Kijk daar,’ zegt Jip.

‘Een koel!’ zegt Janneke.

‘Nee,’ zegt Jip, ‘een hond. Een hele grote hond. Ik ben niet bang voor hem.’

‘Ik ook niet,’ zegt Janneke.

Maar dan komt de hond met grote sprongen op Jip en Janneke af. Ze gillen allebei heel hard en hollen weg. Maar de hond kan veel harder lopen.

‘Moeder!’ roept Jip.

‘Vader!’ gilt Janneke.

Maar ze zijn zo ver van huis en vader en moeder kunnen het niet horen.